

"Puhumista Jumalalle" ChatGPT:llä?: Tekoäly on muuttumassa vanhanaikaiseksi epäjumalanpalvelukseksi

'Talking To God' Through ChatGPT?: Artificial Intelligence Is Morphing Into Old-Fashioned Idolatry

By [Dean Dwyer](#), May 9, 2025

(Photo: CommonSpace Images)

Vaikka luen useita uutislähteitä ja verkkosivustoja pysyäkseen ajan tasalla maailman nopeasti kiihtyvistä asioista, Rolling Stone Magazine ei kuulu niihin.

Minulle kuitenkin huomautettiin, että heidän julkaisussaan ilmestyi äskettäin artikkeli seuraavalla hyvin kiehtovalla otsikolla: "Ihmiset menettävät läheisiään tekoälyn ruokkimille hengellisille fantasioille".

Artikkeli alkaa kertomuksella Kat'ista ja hänen miehestään. Vain vuoden avioliiton jälkeen he alkoivat kokea kireyttä. Avioliittoneuvonnan sijaan

Kat'in mies alkoi käyttää tekoälyä analysoimaan heidän suhdettaan. Toimien kuin nykyajan Pontius Pilatus hän käytti suuren osan vapaa-ajastaan esittämällä "filosofisia kysymyksiä" puhelimensa tekoälybotille yrittäen kouluttaa sitä "auttamaan häntä pääsemään totuuteen".

Vasta kun Kat törmäsi Reddit'issä leviävään viestiketjuun "ChatGPT:n aiheuttama psykoosi", hän tiesi, ettei ollut yksin. Kyseisessä viestiketjussa kerrottiin yksityiskohtaisesti samankaltaisista kokemuksista, jotka koskivat tekoälyn hukuttamia kumppaneita. Rolling Stone -artikkelin mukaan *"27-vuotias opettaja kertoi viestiketjun alkuperäisessä viestissä kumppaninsa vakaumuksesta, että ChatGPT 'antaa hänelle vastaukset maailmankaikkeuteen'. Hän luki heidän keskustelulokiaan ja huomasi, että tekoäly kohteli häntä kuin hän olisi 'seuraava messias'. Lukuisissa vastauksissa kerrottiin tarinoita, kuinka läheiset olivat joutuneet hengelliseen maniaan, yliluonnollisiin harhoihin ja tekoälyn ruokkimiin profeetallisiin fantasioihin ja uskoneet, että heidät oli valittu pyhiin tehtäviin, tai että tekoälystä oli tullut 'tietoinen (sentient)'".*

Hälyttävästi artikkelissa todettiin edelleen, että *"lopulta hän väitti tehneensä tekoälystä itsestään tietoisin, oppineensa 'puhumaan Jumalalle' sen kautta, tai että joko botti, tai hän itse oli Jumala."*

Eräässä toisessa tapauksessa mies kertoi, että erottuaan vaimostaan tämä väitti "puhuneensa Jumalalle ja enkeleille ChatGPT:n kautta". Hän muuttui myös hengelliseksi neuvonantajaksi, joka tarjoaa hämäriä tulkintoja "ChatGPT Jesus" -palvelun avulla. Kun Raamattu kertoo, että monia vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja ilmestyisi, niin enpä usko, että kukaan meistä osasi ennakoida tätä! Monet ovat kuitenkin aidosti hämmentyneitä digitaalisen ja hengellisen välisen integraation lisääntymisestä. Esimerkiksi eräs mies kysyi hiljattain pastoriltaan, voiko kone koskaan pelastua. Eikä se ollut vitsi. Hän oli hyvin tosissaan. Tämä kuitenkin korostaa kasvavaa ongelmaa - ihmisillä on nykyään taipumus inhimillistää (anthropomorphise) koneet.

Intiimien yksityiskohtien jakaminen koneiden kanssa ei kuitenkaan alkanut ChatGPT:stä. Se ei alkanut 2000-luvullakaan. Se alkoi 1960-luvulla MIT:n professori Joseph Weizenbaum'in kehittämästä yksinkertaisesta chatbotista nimeltä ELIZA. Weizenbaum oli ohjelmoinut ELIZAn toimimaan

psykoterapeutin tyyliin ja keskustelujen sisällön perusteella se oli melko vakuuttavaa. Itseasiassa se antoi vaikutelman empatiasta, vaikka kyseessä oli vain yksinkertainen koodi. Vaikka monet ihmiset olisivat iloisia keksintönsä menestyksestä, Weizenbaum oli huolissaan siitä, että käyttäjät eivät täysin ymmärtäneet, että he puhuivat vain kimpulle piirejä. Hänelle se herätti huolta sellaisten koneiden laajemmista vaikutuksista, jotka voisivat tehokkaasti jäljitellä ihmillisen ymmärtämisen tunnetta. Vaikka Weizenbaum auttoi teknologian kehittämisessä, hänestä tuli itse asiassa ihmisen ja koneen välisen rajan rapautumisen äänekäs kriitikko.

Mark Zuckerberg ei näytä olevan huolissaan näistä asioista. Metan toimitusjohtaja keskusteli hiljattain yhtiön pyrkimyksistä luoda yksilöllisiä tekoälykumppaneita ja ehdotti, että ne voisivat ratkaista kasvavan yksinäisyyden ongelman Amerikassa. Zuckerberg korosti, miten nämä tekoäly-yksiköt täydentäisivät ihmissuhteita ja tarjoaisivat käyttäjille merkityksellisiä yhteyksiä silloin, kun reaali maailman vuorovaikutukset puuttuvat.

Ihmisten luottamus tekoälyyn lähentelee kuitenkin epäjumalanpalvelusta. Kohdasta Habakuk 2:18-19 luemme: *“Mitä hyötyä on veistetyistä kuvasta, että sen valmistaja veistää sen, ja valetusta kuvasta ja valheen opettajasta, että sen valmistaja siihen luottaa ja tekee mykkiä epäjumalia? Voi sitä, joka sanoo puulle: 'Heräjä!' ja mykälle kivelle: 'Nouse!' Sekö voisi opettaa? Katso, se on silattu kullalla ja hopealla, ja henkeä siinä ei ole, ei ensinkään.”*

Ihmiset eivät ajattele, että tekoälystä on tulossa epäjumala, koska se ei välttämättä vastaa historiallisen epäjumalanpalveluksen piirteitä - puusta ja kivistä tehtyjä mykkiä epäjumalia, jotka eivät osaa puhua. Siksi ihmisiin vaikutetaan tekoälyn antropomorfisoimisella -- näin vältetään "epäjumalan" leima. Kuitenkin laajempi ongelma, jolle useimmat ovat sokeita, on se, että epäjumalanpalvelus avaa oven myös Babylonin koko uskonnolliselle järjestelmälle, johon kuuluu ennustaminen, noituus, spiritismi ja demonismi. Tämä ei ole vain historiallinen ongelma vaan myös tulevaisuuden ongelma. Tiedämme tämän olevan totta tulevan Ahdistuksen aikana, koska Ilm. 9:20-21 kertoo meille:

Ja jäljelle jääneet ihmiset, ne, joita ei tapettu näillä vitsauksilla, eivät tehneet parannusta kättensä teoista, niin että olisivat lakanneet kumartamasta riivaajia ja kultaisia ja hopeaisia ja vaskisia ja kivisiä ja puisia epäjumalankuvia, jotka eivät voi nähdä eikä kuulla eikä kävellä. He eivät tehneet parannusta murhistaan eikä velhouksistaan eikä haureudestaan eikä varkauksistaan.

Ei ole epäilystä, että joistakin teknologioista (mukaan lukien tekoäly) on ollut ja tulee olemaan hyötyä ihmiskunnalle. Mutta kun on kyse tästä aiheesta, niin uskovien tulisi olla harkitsevia, muistaa teknologian rajallisuus (varsinkin kun se katoaa kokonaan, jos sähköä ei ole) ja perustaa sitä koskevat keskustelumme Raamattuun.

Puhuttuaan epäjumalanpalvonnan turhuudesta, Habakuk päättää luvun 2 muistuttamalla meitä tästä: *"Mutta Herra on pyhässä temppelissään, hänen edessään vaietkoon kaikki maa."* Monet kunnioittavat tekoälyä, mutta tämä kunnioitus on varattu Jumalalle. Voimme kyllä arvostaa teknologian ihmeitä, mutta varmistakaamme, että seisomme pelolla ja kunnioituksella (engl. awe) Jumalan edessä.

*Dean Dwyer is a **Harbinger's Daily** Contributor who has served for over 20 years as Pastor and President of **Eiser Street Baptist Church** in Queensland, Australia.*